

TRƯỜNG THPT YÊN HÒA

BỘ MÔN: NGỮ VĂN

ĐỀ MINH HOẠ 1

(Đề gồm 02 trang)

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ II

NĂM HỌC 2025 - 2026

MÔN: NGỮ VĂN, LỚP: 11

Thời gian làm bài: 120 phút

Họ và tên thí sinh:

Số báo danh:

Phần I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau:

(Tóm tắt tác phẩm: Hộ là một nhà văn nghèo có hoài bão, có lý tưởng sống cao đẹp. Anh từng ước mơ viết được những tác phẩm có giá trị. Nhưng từ khi cứu vớt cuộc đời Từ, cưới Từ về làm vợ, anh phải lo cho cuộc sống của cả gia đình bằng những đồng tiền ít ỏi của nghề viết văn. Hộ lâm vào tình cảnh khốn khổ. Tạm gác ước mơ để nuôi gia đình nhưng nỗi lo cơm áo và những dằn vặt lương tâm của một nhà văn đã biến anh thành một người đàn ông vũ phu. Anh uống say rồi hành hạ, đánh đập vợ con, sau đó lại ân hận. Hộ rơi vào bi kịch tinh thần dai dẳng, đau đớn.)

[...] Hộ vốn nghèo. Hắn là một nhà văn, trước kia, với cách viết thận trọng của hắn, hắn chỉ kiếm được vừa đủ để một mình hắn sống một cách eo hẹp, có thể nói là cực khổ. Nhưng bây giờ hắn chỉ có một mình. Đói rét không có nghĩa lý gì đối với gã trẻ tuổi say mê lý tưởng. Lòng hắn đẹp. Đầu hắn mang một hoài bão lớn. Hắn khinh những lo lắng tầm mún về vật chất. Hắn chỉ lo vun trồng cho cái tài của hắn mỗi ngày một thêm nảy nở. Hắn đọc, ngẫm nghĩ, tìm tòi, nhận xét và suy tưởng không biết chán. Đối với hắn lúc ấy, nghệ thuật là tất cả, ngoài nghệ thuật không còn gì đáng quan tâm nữa. Hắn băn khoăn nghĩ đến một tác phẩm nó sẽ làm mờ hết các tác phẩm khác cùng ra một thời... Thế rồi, khi đã ghép đời Từ vào cuộc đời của hắn, hắn có cả một gia đình phải chăm lo. Hắn hiểu thế nào là giá trị của đồng tiền; hắn hiểu những nỗi khổ đau của một kẻ đàn ông khi thấy vợ con mình đói rách. Những bận rộn tẹp nhẹp, vô nghĩa lý, nhưng không thể không nghĩ tới, ngốn một phần lớn thì giờ của hắn. Hắn phải cho in nhiều cuốn văn viết vội vàng. Hắn phải viết những bài báo để người ta đọc rồi quên ngay sau lúc đọc. Rồi mỗi lần đọc lại một cuốn sách, hay một đoạn văn kí tên mình, hắn lại đỏ mặt lên, cau mày, nghiêng răng, vò nát sách và mắng mình như một thằng khốn nạn... Khốn nạn! Khốn nạn thay cho hắn! Bởi vì hắn chính là một thằng khốn nạn! Hắn chính là một kẻ bất lương! Sự cầu thả trong bất cứ nghề gì cũng là một sự bất lương rồi. Nhưng sự cầu thả trong văn chương thì thật là dễ tiện. Chao ôi! Hắn đã viết những gì? Toàn những cái vô vị, nhạt phèo, gọi những tình cảm rất nhẹ, rất nông, diễn một vài ý rất thông thường quấy loãng trong một thứ văn bằng phẳng và quá ư dễ dãi. Hắn chẳng đem một chút mới lạ gì đến văn chương. Thế nghĩa là hắn là một kẻ vô ích, một người thừa. Văn chương không cần đến những người thợ khéo tay, làm theo một vài kiểu mẫu đưa cho. Văn chương chỉ dung nạp được những người biết đào sâu, biết tìm tòi, khơi những nguồn chưa ai khơi và sáng tạo những cái gì chưa có. Hắn nghĩ thế và buồn lắm! [...]

(Trích Đời thừa - Nam Cao, NXB Văn học, 1995, tr. 153-154)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1: Xác định ngôi kể của người kể chuyện.

Câu 2: Đoạn trích trên viết về đề tài gì? Nhân vật chính là ai?

Câu 3: Anh/chị hiểu như thế nào về câu văn: “Đói rét không có nghĩa lý gì đối với gã trẻ tuổi say mê lý tưởng”?

Câu 4: Hai câu văn sau đây được trích từ bài viết về tác phẩm *Đời thừa* của một học sinh. Hãy phát hiện lỗi và sửa lại cho đúng (chỉ nêu 01 cách sửa):

a, *Đời thừa*, truyện ngắn tiêu biểu của Nam Cao

b, Trong tác phẩm *Đời thừa* đã khắc hoạ bi kịch tinh thần đau đớn của nhân vật Hộ.

Câu 5: Anh/ chị có đồng tình với ý kiến sau đây của nhà văn Nam Cao không? Vì sao? (Trình bày trong khoảng 7 -10 dòng)

“Văn chương chỉ dung nạp được những người biết đào sâu, biết tìm tòi, khơi những nguồn chưa ai khơi và sáng tạo những cái gì chưa có.”

VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm)

Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) phân tích diễn biến tâm trạng nhân vật Hộ trong đoạn trích ở phần Đọc hiểu

Câu 2. (4,0 điểm)

Từ đoạn trích trong tác phẩm *Đời thừa* (Nam Cao) ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) trình bày suy nghĩ về ý nghĩa của sự tâm huyết trong công việc đối với thế hệ trẻ ngày nay.

- HẾT -

TRƯỜNG THPT YÊN HÒA
BỘ MÔN: NGỮ VĂN
ĐỀ MINH HOẠ 2
(Đề gồm 02 trang)

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ II
NĂM HỌC 2025 - 2026
MÔN: NGỮ VĂN, LỚP: 11
Thời gian làm bài: 120 phút

Họ và tên thí sinh:.....

Số báo danh:.....

Phần I. ĐỌC HIỂU (4,0
điểm) Đọc văn bản sau:

CẠN CHÉN VỚI THỜI GIAN

(Ngô Thị Ý Nhi)

Tóc xanh không còn xanh nữa
Tiếng chim vườn cũ xa rồi
Có một người không trở lại
Em ngồi rẽ lệch đường ngôi.

Em rút ban mai ra chén
Thời gian xoè ngón tay hồng
Thì thôi, một lời hẹn cũ
Đã thành trầm tích rêu phong.

Bao nhiêu cây xanh lộc biếc
Quay lưng đi ngược phía mình
Chỉ còn thời gian ở lại
Mỗi ngày tặng một bình minh.

Cảm ơn thời gian ở lại
Bàn tay khép mở Mặt Trời
Chén đầy toả hương nắng đượm
Em kể ngày mới lên môi

(In trong tập *Những mảnh ghép của huyền thoại*, Nguyễn Thanh Tâm, NXB Văn học, 2004, tr.303)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Chỉ ra dấu hiệu xác định thể thơ của văn bản.

Câu 2. Nêu nghĩa chuyển của từ "xanh"(*) trong câu thơ "*Tóc xanh không còn xanh(*) nữa*".

Câu 3. Chỉ ra và phân tích tác dụng của yếu tố tượng trưng trong hai câu thơ:

*Bao nhiêu cây xanh lộc
biếc Quay lưng đi ngược
phía mình*

Câu 4. Trình bày sự vận động cảm xúc của nhân vật trữ tình "em" trong bài thơ.

Câu 5. So sánh sự tương đồng về ý nghĩa qua hai ngữ liệu sau:

*Em rút ban mai ra chén
Thời gian xoè ngón tay hồng
(Cạn chén với thời gian, Ngô Thị Ý Nhi)*
*Thời gian qua kẽ tay
Làm khô những chiếc lá
(Thời gian, Văn Cao)*

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày cảm nhận về hai khổ thơ sau trong bài thơ "*Cạn chén với thời gian*":

*Em rút ban mai ra chén
Thời gian xoè ngón tay hồng
Thì thôi, một lời hẹn cũ
Đã thành trầm tích rêu phong.*

*Cảm ơn thời gian ở lại
Bàn tay khép mở Mặt Trời
Chén đầy toả hương nắng đượm
Em kể ngày mới lên môi.*

Câu 2 (4,0 điểm)

Dạng 1: Từ gợi mở trong bài thơ "*Cạn chén với thời gian*" của tác giả Ngô Thị Ý Nhi, anh/chị hãy viết bài văn (khoảng 600 chữ) bàn về vấn đề: *Tuổi trẻ cần làm gì trước sự trôi chảy của thời gian?*

Dạng 2: Thời gian gần đây, trào lưu "*chữa lành*"¹ (healing) đang nở rộ trong giới trẻ. Không chỉ trên các diễn đàn mạng xã hội mà trong các buổi cà phê, gặp mặt tán gẫu, cụm từ "*đi chữa lành*" cũng trở thành câu cửa miệng mỗi khi có chuyện không hài lòng.

Anh/Chị hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) đề xuất những giải pháp *chữa lành* cho mỗi người.

- HẾT -